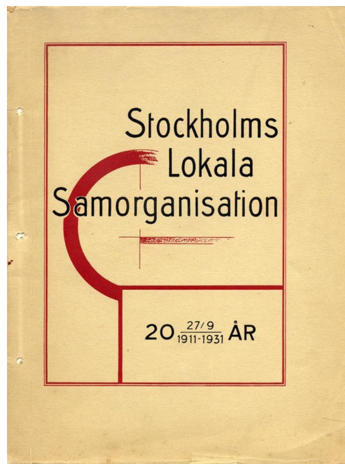

Stockholms Lokala Samorganisation 20 år

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk, som enligt SAC är författat av **G. A. Kronheffer** och **Algot Rosberg**, har digitaliserats av SAC-Syndikalisterna och anpassats för Projekt Runeberg i oktober 2013 av Ralph E. samt OCR-tolkats i november 2013 av Bert H.

Stockholms Lokala Samorganisation 20 ÅR*Stockholms*

Lokala

Samorganisation

20 27/9 1911-1931 År

- STOCKHOLM 1931 -
TRYCKERIAKTIEBOLAGET FEDERATIV

Inledning

Efter storstrejken 1909 hade missmodet gripit fatt stora delar av den svenska arbetareklassen. I stora skaror deserterade man från organisationerna och medlemsantalet sjönk oroväckande. Naturligtvis var nederlaget i storkonflikten den närmaste anledningen och den ”droppe” som kom bägaren att rinna över, men den politik de ledande fackföreningsmännen ina-gurerat och vars kännemärke var oändliga förhandlingar, som till slutligt resultat lämnade onormalt långa, tidsbindande avtal, vilka i loppet kom att betyda en försämring av arbetarnas levnadsstandard, eller i varje fall icke gav vad den organiserade arbetareklassen hade rätt att fordra av ett i ekonomiskt avseende fram-åtgående samhälle, bar säkerligen huvudandelen i skulden för tillbakagången.

De missnöjda hade redan långt innan 1909 fylkat sig i Sverges Ungsocialistiska Förbund och detta bedrev såväl före som efter storstrejken en intensiv propaganda emot de metoder svensk fackföreningsrörelse slagit in på under Herman Lindqvists ledareskap. Efter storstrejksåret samlade sig ungsocialisterna för en mera konkret uppgift: att resa en ny revolutionär ekonomisk organisation. Missnöjet och kritiken hade samlat sig särskilt omkring tre så att säga kardinalpunkter: De långa förhandlingarna, de långa avtalen och ledningens suveränitet

över stridskassorna. Propagan-disterna för den nya rörelsen byggde också väsentligt på dessa tre punkters motsats. Sålunda proklamerades: Korta förhandlingar och ultimata, ty om arbetsgivaren erhåller lång betänketid har han möjlighet att rusta sig för strid. Inga avtal, ty långa avtal medför att arbetarnas levnadsstandard sjunker på grund av ökade levnadskostnader och han är på grund av avtalet förhindrad att söka kompensation.

Inga stridskassor; de giva ledningen makt och myndighet över medlemmarna. I konsekvens härmed förklaras alla långvariga strider av ondo. Fick man ett avtalslöst tillstånd hade man också rätt att slå till när tillfället bäst lämpade sig. Striderna skulle alltså göras korta och effektiva, och där understöd kom ifråga, skulle detta anskaffas genom frivilliga insamlingar. På så sätt skulle en välten, målmedveten och skolad arbetareklass uppdragas och slutmå-4let skulle vara arbetarnas övertagande av produktionen. Här hade man alltså både ett praktiskt arbetsprogram och ett ideellt framtidsmål.

Redan 1910 voro ”lokalisterna” färdiga att resa sin nya organisation. Formen för denna nya organisation blev lokala samorganisationer med industriell överbyggnad. Nämnda år bildades så på en kongress i Stockholm Sverges Arbetares Centralorganisation.cjr

CJL is to r itc

Ur tillgängliga protokoll framgår att Stockholms L. S. bildades på ett sammanträde, som avhölls i Södermalms Folkets hus den 27 september 1911. In-bjudare till mötet voro J. A. Johansson och Arvid Johansson. Den sistnämnde höll ett inledningsanförande. Protokollet från mötet är ganska knapphändigt och ger väl knappast rättvisa åt talaren. Sålunda slutar sekreteraren, Karl Lindman, referatet med följande: ”Talaren slöt sitt anförande med den förhoppningen att företaget (att bilda L. S.) i framtiden ej skulle visa sig fruktlöst, men uppmanade mötesdeltagarna att i händelse en Lokal Samorganisation här skulle bildas bortse från de dogmer och den auktoritetstro, som behärskar materien i de gamla organisationerna.”Protokollet förmäler vidare att på förslag av Sleid-ling bildades en lokal samorganisalion till vilken alla närvarande anslöto sig. En interimsstyrelse valdes ocli kom att bestå av följande: J. A. Johansson, Arvid Johansson, J. Johansson, Karl Lindman och Oskar Nilsson. Lokalkostnaderna, tre kronor, skramlade man till, och så var Stockholms Lokala Samorganisation en reell verklighet.

Den nya organisationens arbete en lång tid framåt kom självfallet att huvudsakligen bli inriktat på agitation för att erhålla tillslutning av medlemmar. Under denna första tid återfinner man som talare både på offentliga och L. S. möten namnen Ragnar Johansson, John Andersson, Viktorin m. fl. Ett föredrag, som kanske är typiskt för denna tid refereras i ett protokoll och kontentan angives sålunda: ”Den gamla fackföreningsrörelsen bygger huvudsakligen på pengar i sin stridföring, men syndikalismen bygger däremot på solidariteten. Inom den gamla rörelsen härjar ackordsystemet, vilket försvårar arbetarnas höjande ekonomiskt. De långa avtalen, t. ex. det senaste femåriga riksavtalet, verkar försoffande på arbetarna. Talaren, Ragnar Johansson, manade medlemmarna att stå kvar i den gamla rörelsen och där inverka på arbetarna i revolutionär riktning.”

Över huvud taget kan man överallt spåra denna inställning till den gamla fackföreningsrörelsen att man bör stå kvar och arbeta inifrån. Redan från L. S. första konstituerande möte finner man en protokollsanteckning härom, och i den 8 oktober 1911 antagna stadgarfinner man ytterligare bekräftelse på att man hade för avsikt, att huvudsakligen göra L. S. till en propagandaorganisation. Stadgarna fastställer nämligen en kontingent på 10 öre per vecka. Vid detta sammanträde valdes också ordinarie styrelse. Förutom de tre förut nämnda johanssönerna möter man nu några nya namn: Nils Lindkvist, Algot Fleischer, Konrad Kvist och Karl Svensson. Vid detta sammanträde beslöts också att möten skulle hållas två gånger i månaden: ett förlagt till söder och ett till norr. Ännu hade Stockholms L. S. icke anslutit sig till S. A. G., men på mötet den 22 oktober beslöts anslutning fr. o. m. den 1 januari 1912. Anslutningen verkställdes dock icke förrän den 13 februari 1912.

Redan i november 1911 har L. S. att besluta i en första solidaritetsstrid och kan för första gången anteckna till protokollet en osolidarisk handling från den gamla fackföreningsrörelsens sida. Anteckningen ger också besked därom, att arbetarna på arbetsplatserna utfärdade blockader, utan att höra sina organisationer. Om denna första strid förmäler protokollet ordagrant: ”En medlem av Sundbybergs L. S. föredrog inför mötet att de blockerat en

arbetsplats i Sundbyberg därför att någon eller några av L. S. medlemmar ej utbekommit sin överenskomna arbetsförtjänst. Den gamla organisationen därstädes har ställt sig förrädisk och upphävt blockaden, varför talaren vädjade till Stockholms L. S. att understödja dem med spridandet av bojkottmeddelanden. Mötet beslöt bifalla denna begäran.”

Självfallet var Stockholms L. S. ett ganska ofullgån-get verk under sin första tillvaro. 1 protokollen återfinner man åtskilligt som kommer en nutida medlem att dra en smula på smilbandet. Vid ett tillfälle diskuterade man sålunda om sång skulle fä förekomma vid mötena, och protokollsekreteraren skriver gravallvarligt: ”Ingen (i diskussionen) kunde framdraga något fall då de sånger som i vanliga fall sjön-gos kunde inverka störande på organisationsarbetet.” Kort tid härefter eller i november behandlade man frågan om bildandet av en ”självhjälpskassa”. Då stadgarna för denna kassa äro både lärorika och upplysande för organisationsarbetet denna tid, alltså för 20 år sedan, anföras de här ur tillgängliga källor:

1. Ändamålet med självhjälpskassan är att spara en slant för kommande behov och insätta dessa å en gemensam motbok i Kooperativa Förbundets Sparkassa, och äger endast Lokala Samorganisationens medlemmar rätt att deltaga i densamma.

2. Då strejker, lockouter, arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall inträffar, ävensom då tillfälle gives att övertaga produktionen i kooperativ anda, äger medlemmarna rält att uttaga pengar ur kassan, vilket belopp styrelsen tillsammans med medlemmen bestämmer.

3. Då medlem avflyttar från platsen äger han utfå sitt sparade belopp.

4. Minsta insättningen är 50 öre. Den som så önskar kan insätta högre belopp. Insättning och uttag-ning verkställes av en vald kassör. Den som bestäm-10mer sig för inträde i kassan skall insätta minst 50 öre i veckan under den tid han arbetar.

5. Skulle sådana händelser inträffa som ej kunna specificeras, bör kassans medlemmar sammankallas för att avgöra desamma.

Denna självhjälpskassa upphörde emellertid i April 1913 av brist på anslutning.

I februari 1912 påträffar man det första beslutet om ekonomisk hjälp ål stridande. Det skulle ske i form av tecknade bidrag på cirkulerande listor. Minimibelopp, som fick tecknas, skulle fixeras för varje gång vid L. S. möte. Alla strider i landet, som fördes av syn-dikalister, skulle enligt en föredragshållare finansieras på detta sätt. Någon stridskassa lades självfallet icke upp och L. S. ekonomi vid denna tid torde också ha varit minst sagt skral. En rapport från ett offentligt A-salsmöte visar bl. a. att penningvärdet denna tid var ett helt annat än nu. Våra dagars L. S:are skulle anse sig ha sluppit mycket lindrigt undan om ett offentligt möte lämnade ett så obetydligt underskott som 30:— kronor. Men annat var det då! I ett protokoll från den 14 april 1912 heter det: "Rapport från det offentliga mötet i Kocksgatan, som lämnade ett underskott på 2:75 kronor, godkändes.”

"Rapport från det offentliga A-salsmötet den 31 mars avlämnades och föranledde en hetsig debatt, beroende på den stora förlusten av 30: 22 kronor. Efter debatten beslöts med 4 röster mot 2 att L. S. skulle

11ikläda sig förlusten”. Hur annars skulle ha förfarits, lämnar protokollet tyvärr ingen antydning om. Anmärkningsvärt är det ringa antal som deltog i beslutet. Betydligt flera voro närvarande, ty ett annat refererat beslut ståtar med en voteringssiffra på 23.

Att summan kunde synas stor, kan man förstå därav, att L. S. inkomster och utgifter vid denna tid rörde sig omkring 150:— kr. i kvartalet.

Vid denna tid började inom L. S. en kooperativ rörelse. En rapport från juli månad upplyser om att lockoutade bageriarbetare, som tillhörde L. S., startat ett bageri ”organiserat efter franskt mönster”. Sammanslutningen hade fått namnet Kooperativa Bageriföreningen Omega. Dess vidare öden har icke kunnat utrönas. Bagare ooh hamnarbetare synes emellertid ha utgjort L. S. egentliga stomme under första tiden. Självfallet förekom också ganska animerade trätor mellan L. S. och de gamla organisationerna inom dessa fack. I mars månad omtalas

sålunda att man emotta-git en skrivelse från hamnarbetarnas fackförening, ”som var så ruskig, att den icke kunde införas i protokollet". Man beslöt i alla fall att den skulle ordagrant återgivas i Syndikalisten! Det var Arvid Johansson, som ville hålla sitt protokoll rent, men — Syndikalisten!?

I december rapporterar ”kamrat Sundberg”, att L. S. hamnarbetaresektion haft gemensamt möte med den gamla organisationen. ”Det hade varit ett skarpt förhållande på mötet mellan den gamla och nya organisationens medlemmar”. Då rapporten behandlades 12ARVID JOHANSSON.L. S. FÖRSTA EXPEDITION I FOLKETS HUS BESTOD AV ENDAST ETT RUM.STYRELSERUMMET.KASSAEXPEDITIONEN. OMBUDSMANNAEXPEDITIONEN.L. S.: MÄTNINGSKONTORET.LOKAL FÖR GRUPPMÖTEN.C. A. HOLMQUIST, OMBUDSM.LEANDER DANIELSSON, OMBUDSM. CARL PETTERSSON, KASSÖR KNUT LINDGREN, MÄTAREVALD. ROSENQUIST, MÄTAREbegärde medlemmen Lagervall ordet och anförde: ”att vi endast få rikta vår agitation på att taga så många medlemmar som möjligt från den gamla”. Underförstått var antagligen att man borde undvika oenighet och gräl med den gamla organisationens medlemmar.

En annan anteckning förmäler om speciell agitation bland bageriarbetarna. Man hade anordnat möte med Edvin Lindstam som talare. Karakteristiskt och väntat fick föredragshållaren förhinder. Protokollet säger snällt och beskedligt, att Lindstam blivit förhindrad att komma, ”men att han gärna skulle komma vid ett annat tillfälle om så passade”.

Under hela 1912 var organisationen synnerligen livaktig vad beträffar föredrag, utflykter och t. o. m. baler. Fram i november påträffa vi Albert Jensen som föredragshållare på ett L. S.-möte. Ämnet var: ”Tjuvsamhället”. ”Föredraget var en framställning av bo-lagsväldets systematiska utsugning av arbetskraften. Han bevisade att förmögenheten endast hopas på ett fåtal personer, medan arbetaren, som framskapar värdena, endast får en bråkdel. Jensen utvecklade under en timmes tid ämnet, som var en genomgående teoretisk framställning av utsugningen mot arbetarklassen”. För att undkomma denna ”måste ett socialistiskt samhällsskick införas”. Vägen är ”organisationernas övertagande av produktionen”.

Stockholms Lokala Samorganisations medlemsantal var den 1 januari detta år 48 medlemmar och ökade under året med 52 st. L. S. hade alltså vid denna tidpunkt jämnt 100 medlemmar.Det är en brokig mängd ärenden man sysslar med på mötena och den talare, som vid något tillfälle klagar över att mötena ”äro enformiga” synes knappast ha skäl för sin klagan. Men nog är det enligt nutida ögon ganska obetydliga saker som förekomma, men så mycket mera skiftande.

Man har till ex. "en agitator från Kooperativa Förbundet” som talar om hur nödvändig kooperationen är för att klasskampen skall få en lycklig utgång. För oss, som känna kooperatörernas inställning och deras frenetiska hävdande av ”neutraliteten" i klasskriget, är det en sällsam underrättelse. Man har väl allt skäl i världen att tro, att den Th. Magnusson, som angivits som utskickad från den kooperativa rörelsen, arbetade helt på egen band. Eller också hade de ledande kooperatörerna vid denna tid en annan inställning till klasskampen än nu.

Vi ha förut haft anledning att anmärka, att man var synnerligen noga med örena. Rätt många sidor i protokollen upptagas t. ex. av att berätta om vilka åtgärder man vidtog mot en medlem ”Norrström”, som haft oturen att låna tio kronor av kassören. Det är skrivelser och rapporter i oändlighet om saken, och man tycker att det är rätt så synd om den arme ”Norrström”, som dock till slut lyckades klara affären. Men man kunde vara generös också! ”Kamrat Lagervall” rapporterar att läskedrycksförsäljningen vid en fest inbringat ett netto av 88 öre. Om användningen härav förmäler protokollet: ”Beslöts att kamrat Lagervall skulle få behålla vinsten för sitt besvär”.Till ett föredrag, som John Andersson skulle hålla, beslöts det att trycka 300 strölappar, ”som skulle utdelas gratis”. Vid samma möte rapporterar Arvid Johansson, att de arbetare, som arbetade vid de nya reservoarerna i Vanadislunden, fått sina löner sänkta ”med 100 procent”. Säkerligen var detta en överdrift, liksom att någon satt ifråga alt strölapparna skulle lämna någon inkomst. En ganska animerad debatt uppstod genom en uppkommen förlust å en lustresa, och det ger mötet anledning besluta "att lustresor icke skulle få företagas utom i trängande fall”.

F. ö. tycks styrelsen ha haft en ganska vidsträckt befogenhet. Sålunda omnämnes att styrelsen vid ett tillfälle

”uppsatt kandidater till styrelsevalet”. En så pass handlingskraftig styrelse skulle med all sannolikhet icke ha tolererats i våra dagars mycket demokratiska L. S.

Tidningsfrågan, som vi ju inte äro obekanta med i våra dagar, diskuterades rätt så ofta. Vid denna tid gällde det huruvida ”Syndikalisten” skulle utkomma oftare än en gång i veckan. ”På grund av den krigiska situationen ansåg mötet, att frågan för tillfället ej kunde avgöras, emedan utvidgningen var förenad med en utgift av en krona per medlem eller motsvarande garanti”. Man synes ha haft en massa försäljare i arbete för att sälja tidningen, och redovisningen torde ha skötts mönstergillt. För att sätta fart i försäljningen beviljade man vid ett sammanträde ”Vallentin” förmånen att få redovisa tidningen med 3 1/2 öre per ex. Troligen är det den kände Hilmer Vallentin, sompä sin tid var en utomordentlig tidningsförsäljare och f. ö. en mångsysslande affärsman.

Man var dock inte alldeles nöjd med tidningens spridning. En talare föreslog på ett möte att man skulle tillskriva redaktionen och begära att en sä

”skarp artikel” skulle publiceras, att åtal skulle bli en

följd. Tidningen behövde lite reklam — och varför

kunde inte myndigheterna få bestå den!?

Vi ha förut funnit att man under L. S. första år huvudsakligen sysslade med agitation för att erhålla nya medlemmar. Och man möter titt och tätt begäran från andra organisationer om ”att erhålla en syndikalistisk talare”. Spårvägsmännen, hamnarbetarna, ”saltsjöbanans” arbetare m. fl. togo L. S. hjälpsamhet i anspråk i detta avseende. Varje sådant ”strandhugg” ut på de reformistiska markerna, hade alltid till följd en del nya medlemmar. Visserligen var icke framgången alltför överväldigande, men i slutet av 1913 rapporterades 268 medlemmar. Man hade också ännu ”Fackoppositionen” att konkurrera med, och fann vid ett tillfälle anledning besluta fri övergång för medlemmar från denna sammanslutning. Däremot avslogs ifrågasatt beslut om samma förmån för dem, som över-gingo från fackföreningarna..

Under 1914 började organisationen också få en del strider med arbetsköparna att syssla med. Bl. a. rapporteras om en strid som den till L. S. anslutna han-delsarbetaresektionen måste föra mot firman Eugén Moser. Efter att ha förhandlat med firman rapporterar kommittén (underhandlingarna skedde alltid ge-16nom kommittéer), genom att föredraga en skrivelse från firman, vari det heter: ”Dahlbom återtages omedelbart i arbete jämte de strejkande. Samtliga under striden uppkomna rykten (!) från arbetarnas eller arbetsgivarens håll lämnas utan avseende från båda håll. Stockholm den 30 juli 1914. Eugén Moser.”

Vad den gode herr Moser menar med "rykten” får man tyvärr icke reda på.

En annan strid fördes vid rivningen Götgatan— Hornsgatan. Här vanns en fullständig seger och man lyckades t. o. m. erhålla betalt för strejktiden. Efter denna lyckligt genomförda strid antecknade de flesta av arbetslaget sig till medlemskap i L. S. Och det kan man ju förstå!

Att den syndikalistlska ”tidskrifts- och broschyrtaktiken” vid denna tid hade anhängare synes framgå av ett uttalande från ett möte, vari det heter, att de arbetslösa i L. S. skulle resa till Uttran, där syndikalis-terna strejkade, och taga arbete som organiserade strejkbrytare. Naturligtvis var avsikten att sabotera arbetet och hindra tvättäkta strejkbrytare att komma in på arbetsplatsen. Huruvida uppsåtet fullföljdes får man emellertid icke veta.

Hittills hade uppbörden av kontingenten skett på mötena, men det visade sig allt besvärligare, allt eftersom organisationen tillväxte i numerärt avseende. I oktober 1914 beslöt man att förhyra tvenne upp-bördslokaler, en på Norr och en på Söder. Kontingentfrågan var också vid ett flertal tillfällen uppe till behandling, men de ”extrema” hade ännu överhand.Protokollet motiverar avslag på förhöjning av kontingenten genom följande: ”Ett flertal talare höllo på, att kontingenten skulle vara som den är, därför att strejkunderstöd är principiellt oriktigt och vid svältkrig praktiskt omöjligt”.

Vi ha förut haft tillfälle nämna att striderna finansierades genom insamlingar medelst hidragslistor, och sädana förelcommo ganska rikligt på samorgani-sationens möten. Man skulle ju tycka att ”de principiella” opponerat

sig, men därom förmäler protokollen ingenting. Tvärtom synes insamlingarna giva rätt så goda resultat.

Lokala Samorganisationen hedrev under första 10-årsperioden en livlig och omfattande agitation, dels genom att ställa synd ikal istiska talare gratis till förfogande för en rad reformistiska organisationer, dels genom offentliga föredrag såväl i Stockholm som förorterna. Detta agitationsarbete resulterade i bildandet av en mängd sektioner inom olika yrken, samt platssektioner inom närmast liggande orter.

De sistnämnda avsnörde sig allt efter som krafterna växte till självständiga Lokala Samorganisationer.

Bland yrkessektionerna kan nämnas sådana som kommunalarbetarnas, målarnas, bageri- eller livsme- delsarbetarnas, hamnarbetarnas, restaurangpersonalens, handelsarbetarnas, byggnadsarbetarnas etc. Till Stockholms L. S. var under viss tid icke mindre än .14 sektioner anslutna.

Denna organisationsbildning fortgick till framemot 1923, då Stockholms Byggnadsarbetaresyndikat bilda-18des. Därefter kom samtliga andra grupper och yrken att direkt sortera under L. S. Numera har Stockholms L. S. inga sektioner.

Under 1924 antogos stadgar för Syndikatet, sä avfattade, att även andra L. S. kunde ansluta sig. Till helt nyligen har icke mindre än nio L. S. varit anslutna till Byggnadssyndikatet. Senare skedde ytterligare en organisationsbildning, i det Byggnadsämnes-syndikatet bildades år 1926. Gunnar Pettersson, numera ombudsman i kommunalarbetareförb:s Stockholmsavdelning, blev Byggnadssyndikatets första ombudsman och han bedrev under några år en livlig och energisk agitation.

Ämnessyndikatet, som delar ombudsman med Byggnadssyndikatet, har under senare år bedrivit en aktningsvärd agitation och vunnit avsevärda framgångar. För närvarande utgöra de grupper, detta syndikat omsluter, de för L. S. ur flera synpunkter betydelsefullaste. Ämnessyndikatet har slutit en rad förmånliga avtal, som tillfört medlemmarna avsevärt högre löner, än vad de reformistiska organisationerna kunnat ernå för sina medlemmar. Anslutningen har därför gått raskt framåt och för närvarande äro de flesta murbruksfabrikernas arbetare anslutna till detta syndikat. Hit hör också en hel del plattfabrikers och andra framställares av byggnadsmaterial arbetare, samt en stor del av de transportarbetare, som forsla byggnadsmaterialen till arbetsplatserna. Hit höra också pråmskeppare och arbetare i grusgroparna. Av L. S. något över 4,000 medlemmar tillhöra betydligt över 3,000syndikaten. För närvarande administreras syndikaten genom ett tillskott ur L. S. kassa à 13 öre per försålt märke.

Kontingenten har naturligtvis undan för undan höjts. I juli 19-15 företogs en höjning från 30 öre till 35 öre per vecka. F. n. utgör den 1: 50 per vecka.

Kontingentförhöjningen har betingats dels av L. S. anslutning till den inom S. A. G. antagna obligatoriska strejkunderstödsförmedlingen och dels genom anställandet av fast avlönade tjänstemän.

Redan 1917 anställdes en fullt avlönad kassör och år 1919 en ombudsman. Till L. S. första ombudsman utsågs Wilhelm östlund från Gävle. År 1920 anställdes ytterligare en helt avlönad ”registerförare”, och denna post besattes med Gustav Sjöström. Hans speciella uppgift blev att sköta det inom L. S. upprättade ”registret” eller rättare dess arbetsförmedling. ”Registret” kom emellertid snart i misskredit, enär dess praktiserande hotade att ställa de flesta av L. S. medlemmar utanför arbetsplatserna. Medlemmarna ägde nämligen icke att utan vidare taga erbjudet arbete, utan förmedlingen skulle i tur och ordning utskifta tillgängligt sådant. Arbetsgivarna gav emellertid "registret” en god dag och de reformistiska arbetarna togo självfallet arbete var de kunde. Den erfarenheten anmälde sig därför helt naturligt ganska snart, att registrets praktiserande i huvudstaden, under rådande förhållanden, var en teoretisk spekulation, som i sina beräkningar lämnat verkligheten ur räkningen.”Kegistret” i Stockholm blev därför en skapelse av ganska kort varaktighet.

År 1923 avlöstes Wilhelm östlund som ombudsman av Gunnar Pettersson, och 1929 anställdes ytterligare en ombudsman, Otto Andersson från Hälsingborg. Redan 1930 ersattes han med Leander Danielsson. Även Gunnar Pettersson hade då trätt tillbaka och ersatts 1929 med A. Holmqvist. Den 1917 valde kassören avled 1928 och ersattes under kort tid med Salomon Sapira som senare, år 1929, till efterträdare fick Carl Pettersson, L. S.

nuvarande kassör.

L. S. medlemsrekrytering har att uppvisa en synnerligen jämn kurva. Från 1911 till år 1919 visar den en stadig uppgång för att därefter följa en vikande linje t. o. m. år 1921. Sistnämnda år svänger kurvan på nytt uppåt och har behållit denna inriktning till nuvarande stund. Nedgångsåren sammanhänger självfallet med den svårartade depressionstiden, men får säkerligen också sökas i ett par andra företeelser, bl. a. den så kallade "syndikalistldausulen", som gick ut på att utestänga alla syndikalister från arbetsplatserna.

Medlemsantalets exakta siffror ha följande utseende vid resp. års slut:

1911 28 1919 3,176 1912 100 1920 2.835 1913 115 1921 1,386 1914 268 1922 1,510 1915 301 1923 1,559 1916 639 1924 2,007 1917 1,318 1925 2,225 1918 2,635 1926 2,5571927

1928

1929

2,679 1931 (30 juni) ... 4,155

3,243

2,670 1930

3,878

Under första decenniet av L. S. tillvaro var kassaomslutningen c:a 140,000 kronor, men under det senaste åtskilligt över miljonen. Som exempel på L. S. synnerligen stabila ekonomi kan nämnas att under de två senaste åren, 1929—30, i kontingenter influtit till diverse ändamål 195,000 kronor och till den lokala stridsfonden under samma tid 163,000 kronor. Organisationens kontanta kassa utgjorde 30 dec. 1930 c:a 50,000 kronor och utgör f. n. (15 aug. 1931) jämt 70,000 kronor. L. S. är dessutom ägare av en hel del aktier och andelar.

Självfallet ligger bakom denna jämförelsevis vackra utveckling ett av många krafter nedlagt energiskt och uppoffrande arbete. Att särskilt nämna dem, som burit dagens tunga och hetta, är nästan ogörligt. Det har varit ett ständigt skifte på alla poster och endast undantagsvis har någon tillhört styrelsen över året. Givetvis har detta ständiga skifte av styrelse i viss mun brutit kontinuerligheten i organisationens arbete.

En person, som emellertid jämt möter oss under L. S. första år, är Arvid Johansson. Han var L. S. första sekreterare och under sin levnad var han knappast någon gång befriad från organisationsupp-drag. Arvid var visst ingen utpräglad intelligens, men besatt en otrolig villighet att bära de bördor organisationen lade på hans axlar. Att skriva något om L. S. 20-4riga levnad, ulan att nämna hans namn bland de 22främsta, skulle vara en orätt mot en man, som trots fel och brister, var besjälad av en glödande lidelse för arbetareklassens seger i klasskriget.

Under de tre senaste åren har L. S. egendomligt nog fått behålla en och samma ordförande, Waldemar Nordh. Han har just i dagarna lämnat sin post på grund av nedsatt hörselförmåga. Det arbete han nedlagt under den tid han beklätt ordförandeposten, har varit ganska betydande.

I styrelsen finner man för närvarande: Karl Jansson, Johan Roos, P. Emil Johansson, K. Ekberg, K. J. Olsson och Algot Rosberg.

Den utveckling som här i största korthet tecknats lämnar en ganska ofullkomlig bild av organisationens liv. L. S. strider på arbetsmarknaden, dess strid mot den reformistiska ofördragsamheten, dess hjälpsamhet mot sjuka och nödlidande kamrater, ha emellertid en sådan omfattning att de tillnärmelsevis knappast mer än kunna antydas i en festskrift av blygsam karaktär. Må det vara nog att erinra därom, att L. S. på grund av sin obundna ställning lyckats tillkämpa sina medlemmar avsevärda fördelar, fördelar som den reformistiska organisationens medlemmar i mycket stor utsträckning profiterat av. Det är ingen hemlighet att L. S. i stor utsträckning fått officiellt stå för blockader, som praktiskt taget i största utsträckning rört reformistiskt organiserade arbetares intressen. På grund av sin avtalsbundenhet ha dessa emellertid icke

23utan L. S. hjälp kunnat hävda sina intressen. Detta är måhända dock ett kapitel, som icke enbart varit till L. S. båtnad. Så länge en reformistiskt organiserad arbetare anser sig kunna ha möjlighet att använda L.

S. slagkraft i löneförbättrande syfte, kommer han troligen icke att anse en övergång till L. S. såsom alltför överhängande. Vid sidan härav pågår ju också det märkliga samarbetet mellan arbetsgivarna och de reformistiska organisationerna, som hl. a. för timmermännens del tagit sig uttryck i beslutet att icke tilllåta sina medlemmar att arbeta tillsammans med syndikalistiska timmermän. Egendomligt nog går det emellertid bra att arbeta tillsammans med syndikalistiska grovarbetare!

Trots dylika försök till utrotning, har L. S. på ett utmärkt sätt hävdat sin ställning och bevakat sina medlemmars intressen och det ligger ingen överdrift i att L. S. aldrig varit organisatoriskt starkare än på sin 20-åriga födelsedag.